

Jelgava, 08.05.2024. No. 7.4.-14.2/19

REVIEW OF THE SCIENTIFIC CONSULTANT

Honorary Professor, Doctor of Veterinary Sciences Vita Antane, "Latvian University of Life Sciences and Technologies", Jelgava, Faculty of Veterinary Medicine.

The dissertation work of Sarybayev Iktiyar Ualibekovich on "Genotyping of Cows for LHCGR and FSHR Loci and Study of Ovulation Level Depending on the Expression of Studied Genes", submitted for the degree of Doctor of Philosophy (Ph.D.) in the specialty 6D120100-"Veterinary Medicine".

One of the main causes of infertility in cows is reproductive organ pathologies. Among high-yielding cows, ovarian pathology accounts for a large portion of gynecological diseases. Therefore, Sarybayev Iktiyar Ualibekovich's dissertation is dedicated to the current problem of studying the peculiarities of veterinary diagnostics using molecular genetics methods.

The scientific novelty and value of the obtained research results lie in the fact that many domestic scientists have provided data and scientifically discussed the ovulation process in breeding cows using ultrasound examination and analysis of FSH, LH, and estrogen hormone levels in the blood. The research results allow studying the significance of FSH and LH hormones in the formation of the ovarian corpus luteum and the dynamics of follicle growth, which helps to timely detect pathological changes in the reproductive system and minimize economic losses. Repeated examination of established pathological changes is not only a waste of time but also contributes to the exacerbation of the disease.

The research results can be used in the educational process in training students in veterinary, biological, and zootechnical specialties.

Based on the results of the scientific research obtained by the doctoral student, data on the levels of quantitative indicators of FSH and LH hormones during ovulation in cows are used in the development of plans to improve reproductive function in dairy farms.

The goals and objectives set by the dissertation author correspond to the conclusions drawn, which are justified and documentary confirmed by the research results in 8 publications.

Overall, Sarybayev Iktiyar Ualibekovich's dissertation on the topic "Genotyping of Cows for LHCGR, FSHR Loci, and Study of Ovulation Level Depending on the Expression of Studied Genes" represents a completed qualification work that meets the requirements and deserves the award of the degree of Doctor of Philosophy (Ph.D.) in the specialty 6D120100-"Veterinary Medicine" in terms of relevance, scientific novelty, practical significance, and the volume of conducted research.

Foreign scientific consultant, Professor (emeritus)

V. Antane

LBTU Faculty of Veterinary Medicine
Dean, professor

Kaspars Kovalenko

Мекен жайы: Латвия Республикасы LV-3004,
Елгава қ., К. Хеллман көшесі 8,
«Ветеринариялық медицина» факультеті
Телефоны: +371 63 024 662
Эл. почтасы: vmfdek@lbtu.lv

Елгава қ., 08.05.2024. №7.4.-14.2/19

«Латвия ғылым және технологиялар» университеті, Ветеринария факультетінің құрметті профессоры, Ветеринария ғылымының докторы Вита Антаненің Сарыбаев Ықтияр Уалибекұлының 6D120100- «Ветеринариялық медицина» мамандығы бойынша философия докторы (Ph.D.) ғылыми дәрежесін алуға ұсынылған «Сиырларды LHCGR, FSHR локустары бойынша генотиптеу және зерттеу генінің экспрессиясына байланысты овуляция деңгейін анықтау» тақырыбындағы диссертациялық жұмысына

ҒЫЛЫМИ КЕҢЕСШІНІҢ ПІКІРІ

Сиырлардың бедеу қалуының басты себептерінің бірі аналық жыныс безде кездесетін патологиялар. Асыл тұқымды сиырлардың арасында аналық жыныс безінің күлдіреуігі гинекологиялық аурулардың басым бөлігін құрайды.

Осыған байланысты Сарыбаев Ықтияр Уалибекұлының диссертациялық жұмысы молекулярлық генетика әдістерін пайдалана отырып, ветеринариялық диагностиканың ерекшеліктерін зерттеудің өзекті мәселесіне арналған.

Көптеген ғалымдар асыл тұқымды сиырлардың аналық жыныс бездеріндегі овуляция процесін ультрадыбыстық зерттеу және қандағы ФСГ, ЛГ және эстрогендік гормондарды талдау нәтижесінде мәліметтер келтіріліп, ғылыми тұрғыдан талқылаған. Нәтижесінде: жұмыртқалықта сары дененің пайда болуы және фолликулдардың өсуі динамикасы кезінде ФСГ, ЛГ гормондарының маңызы зерттеліп, басқа да жыныс жүйесіндегі патологиялық өзгерістерді дер кезінде анықтап, экономикалық шығынды барынша азайтуға мүмкіндік береді. Қалыптасып қалған патологиялық өзгерістерді қайта тексеру тек уақытты босқа кетірумен қатар ауруды асқындырып жіберуге жағдай туғызады.

Зерттеу нәтижелері студенттерді ветеринариялық, биологиялық және зоотехникалық мамандықтарға дайындауда оқу процесінде қолданыла алады.

Зерттеуші алған ғылыми зерттеулердің нәтижелері бойынша сиырларда овуляция кезінде FSH және LH гормондарының сандық көрсеткіштерінің деңгейі туралы мәліметтер сүт өндіретін шаруашылықтарда репродуктивті функцияны арттыру жоспарларын әзірлеу кезінде қолданылуға болады.

Диссертант алға қойған мақсаттары мен міндеттері алынған қорытындыларға сәйкес келеді, олар 8 басылымда зерттеу нәтижелерімен негізделген және құжат түрінде расталған.

Жалпы, Сарыбаев Ықтияр Уалибекұлының « Сиырларды LHCGR, FSHR локустары бойынша генотиптеу және зерттеу генінің экспрессиясына байланысты овуляция деңгейін анықтау» тақырыбындағы диссертациялық жұмысы өзектілігі, ғылыми жаңалығы және практикалық маңыздылығы, жүргізілген зерттеулердің көлемі бойынша аяқталған біліктілік жұмысы болып табылады, талаптарға сәйкес келеді және оған 6D120100- "Ветеринариялық медицина" мамандығы бойынша қажетті философия докторы (Ph.D.) ғылыми дәрежесін беруге лайық.

Шетелдік ғылыми кеңесші, профессор В. Антане

Сарыбаева Улиссем Аналовна Күз

